

توافقنامه مکه، هشدار به ایران؟

صادق ملکی

تحلیلگر مسائل بین الملل

در حالی که مذاکرات ایران، عمان و آمریکا برای بازگشایی تنگه هرمز، رفع محاصره دریایی و بازگشت به تفاهنامه در جریان است، توافق مکه با حضور محمد بن سلمان، طیب اردوغان و شهپاز شریف در مکان مقدس، در ۱۶ مرداد ماه امضاگردید. مهم‌ترین بند این توافقنامه، دفاع جمعی و مشترکی است که در آن حمله به یکی، حمله به دیگری تلقی می‌گردد که ملاحظاتی در این بین باید لحاظ گردد. نخست، تردید نکند هدف توافقنامه مکه، ایران است. هر آدرس دیگری قریبی بیش نخواهد بود. دوم، پیام این توافقنامه برای تهران در حال حاضر در سطح سیاسی است. با توجه به شرایط و روند‌های پیش رو، این توافق می‌تواند پیامد مختلف از جمله تبعات نظامی، تحریمی و... برای ایران داشته باشد. سوم، ایران جدید در حال ظهور بوده و توافقنامه مکه برای مواجهه با ایران جدید شکل گرفته است. چهارم، مهار ایران و به‌طورکلی مواجهه با شرایط پیش آمده در بعد مثبت و منفی از اهداف اصلی این توافقنامه می‌باشد. پنجم، این توافقنامه در خلأ شکل نگرفته و حاصل جنگ قدرت و سیاست‌های دولت‌های خاورمیانه از جمله ایران، ترکیه و عربستان است. سوره مهم‌ترین محل تبلور این رویکرد بوده است. ششم، توافقنامه مکه را به عنوان ناتوی عربی و اسلامی تلقی کردن، با واقعیت‌های مستتر در توافقنامه همخوانی ندارد. توافقنامه نه ماهیت عربی و نه اسلامی داشته و می‌توان برای آن نقش مکمل ناتو را قائل شد. ضمن اینکه توافقنامه نوعی بسترسازی برای سازماندهی برخورد در جغرافیای کشورهای اسلامی در قالب تسنن با شیعه می‌باشد. هفتم، هدف آئی و در عین حال اصلی این توافقنامه، دفاع اسلام‌آباد و آنکارا از عربستان و در عین حال تعقیب اهداف اقتصادی، سیاسی و امنیتی خود می‌باشد. پاکستان از تضمین چتر اتمی و ترکیه از تضمین ناتو برخوردار می‌باشد. نقطه اصلی تهدید این دو کشور در مرزهای شرقی و غربی آنان قرار دارد. هشتم، توافق در هماهنگی با آمریکا و تحت حمایت واشنگتن شکل گرفته است. در واقع درون سپاری بخشی از امنیت منطقه در مواجهه با ایران می‌باشد. نهم؛ طرح پیشنهادی پیوستن ایران به این توافقنامه ناشی از نگاهی خوشبینانه و حکایت از عدم شناخت راهبردی از معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی دارد. در نهایت در شرایط جاری ترکیه و عربستان در بهترین نگاه فارغ از الزامات همسایگی، رقیب ایران می‌باشند. بدون تغییر این نگاه و سیاست‌ها از سوی همه کشورهای درگیر در این نگاه، همکاری راهبردی ایران و عموم کشورهای منطقه‌ای، رویاست. در یک ارزیابی نسبت به شرایط باید گفت: اگر تحول راهبردی در سیاست‌های ایران رخ ندهد، نقطه ثقل توافقنامه مکه مواجهه با ایران امروز، فردا و آینده می‌باشد. در کنار نگاه خاکستری دوام ایران چهار دهه گذشته، برای آینده ایران دو تابلو متصور می‌باشد. نخست اینکه، ایران شکست خورده در جنگ با آمریکا و درگیر آشوب‌های داخلی می‌تواند در غرب کشور فرصت ورود و سهم‌گیری برای ترکیه به بهانه حمایت از هم‌تباران و هم‌مذهب فراهم نماید. همین معادلات در شرق برای پاکستان و در جنوب برای عربستان می‌تواند منبع طمع باشد که توافقنامه مکه می‌تواند نقش موثر در این اهداف داشته باشد. دوم اینکه، ایران در جنگ با آمریکا نه تنها شکست نخورده بلکه در ظرفیت منطقه‌ای پیروز از آن خارج شود. این ایران از نگاه امضاکنندگان توافقنامه مکه خطری قرائت از اندام منطقه‌ای و ایران قبل از جنگ برای خاورمیانه میانه داشته و توان قدرت را به سود ایران تغییر خواهد داد. مقابله با این ایران هدف آینده توافق خواهد بود. این رویکرد در واقع بستر ساز ماندگاری و دوام بحرانی خواهد شد که نه تنها از آن امنیت، بلکه ناامنی زاده خواهد شد. نکته مهم آنکه توافقنامه مکه در صورت گسترش دامنه بحران و بروز جنگ در ابعاد منطقه‌ای، می‌تواند بیش از هر نتیجه‌ای، معمار و عامل تجزیه اغلب کشورهای خاورمیانه از جمله کشورهای موسس آن باشد که غفلت از آن خطای نابخشودنی برای همه کشورهای خواهد بود. امنیت در خاورمیانه توسط همه می‌بایست امری جمعی تلقی شود. در این معنا امنیت ترکیه، عربستان، پاکستان، عراق، عمان و... امنیت ایران و امنیت ترکیه، عربستان، پاکستان، عراق، عمان و... باید امنیت ایران تلقی شود. با بازتعریف سیاست‌های راهبردی کشورهای خاورمیانه این هدف قابل تحقق خواهد بود. پیوند زدن امنیت ملی و توسعه کشورها به یکدیگر هموار کننده این مسیر می‌باشد. در این میان مهم‌ترین نکته راهبردی برای ایران عبور دادن تدریجی روابط ایران آمریکا از مرحله تخصصات به مسیر تفاهنامه و تبدیل آن به توافقات و در نهایت حرکت در مسیر عادی سازی روابط می‌باشد. اگر روابط تهران و واشنگتن عادی و رو به رشد گردد، توافقنامه مکه به پایگانی را کد رفته و تمامی پابخت‌های خاورمیانه در روابط با تهران، تنظیم رفتار خواهند کرد. درک این مهم از سوی ایران نقطه آغاز تحولات نه برای ایران بلکه خاورمیانه خواهد بود.

خبر

محمد اشرفی اصفهانی؛

قوای ۳۲گانه با وحدت و یکدلی کارها را جلو ببرند

یک نماینده اسبق مجلس در خصوص ریشه مشکلات جامعه اظهار داشت: به عنوان یک روحانی که سالیان سال در مجلس و دولت آقایان هاشمی، خاتمی، احمدی نژاد و روحانی خدمت کردم، خیلی تأسف می‌خورم که خدمت آقای پزشک‌نایب نیست. حجت الاسلام محمد اشرفی اصفهانی گفت: حیف ایشان که الآن در این موقعیت گرفتار «جنگ» شده است و مشکلات اقتصادی که گاهی من از زبان ایشان می‌شنوم که دادو فریاد می‌زند، واقعاً رنج می‌کشم. حالا این جنگ ناخواسته است. این جنگ با جنگ هشت ساله ما با رژیم جنایت‌کار بعثی اصلاً قابل مقایسه نیست. تمام آن هشت سال به اندازه یک روز این جنگ خسارت به بار نیاورد. این خسارت خیلی سنگین است و مملکت باید این خسارت را تحمل کند. وی افزود: امیدواریم خدا کمک کند تا با وحدت، یکدلی، هماهنگی، اطاعت از رهبری و اتحاد بین سه قوه مقننه، قضائیه و مجریه مسائل را جلو ببرند و هرچه زودتر کار به نفع ایران اسلامی، ملت ایران و تشیع تمام شود.

گزارش «آرمان ملی» از وضعیت تنگه هرمز

توافق نهایی نزدیک است؟

است مسیرهای قدیمی که وجود داشته‌اند یا مسیرهای جدید جایگزین شوند و اکنون کار روی نقشه‌ها توسط متخصصان در حال انجام است». این در حالی است که وال استریت ژورنال نوشت: ایران به دنبال مانع‌ت از عبور ناوهای جنگی آمریکا از تنگه هرمز در چارچوب توافق است. این رسانه در ادامه نوشت: ایران متعهد شده است که در چارچوب توافقی برای بازگشایی تنگه هرمز، مانع عبور ناوهای جنگی نیروی دریایی آمریکا از این آبراهه شود؛ اقدامی که نشان دهنده تلاش تهران برای محدود کردن حضور نظامی چند دهه‌ای آمریکا در خلیج فارس است.

لزم اصلاح رفتار آمریکا

کمی قبل از اظهارات عراقی نیز محمد باقر ذوالقدر، دبیر شورای عالی امنیت ملی نیز اعلام کرد تا آمریکا رفتارش را تصحیح نکند، تنگه هرمز باز نخواهد شد. او تصحیح رفتار آمریکا را شامل مواردی از جمله ۱- ایران را هرگز و با هیچ زبانی تهدید و به مقدمات این ملت توهنی نکند. ۲- به جنگ و تجاوز علیه ایران و متحدان ایران در لبنان، فلسطین، یمن و عراق برای همیشه پایان دهد. ۳- محاصره دریایی را بردارد و نیروهای نظامی (دریایی و هوایی) خود را از بیرون ایران خارج کند. ۴- تسرتت‌های دو جنگ تجاوزکارانه و تحمیلی به ایران را بی‌کم و کاست ببردازد. ۵- تحریم‌های ظالمانه و غیرقانونی علیه ملت ایران را بردارد. ۶- خود را از محاصره دریایی و دزدیده شده مردم ایران را بی‌قید و شرط آزاد کند. ذوالقدر یادآور شد که «اینها مطالبات مردم مبعوث شده ایران است که در یکصص و شصت روز حضور

مرتضی مکی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

ضمانت اجرایی توافق ایران و عمان به آمریکای رسد

چارچوب رخ داد. آمریکایی‌ها نمی‌توانند به این تغییر معادلات در منطقه را پس از جنگ ۴۰ روزه بپذیرند و همچنان در چارچوب دیپلماسی اجبار و تهدید حملات نظامی در دنبال تحمیل خواسته‌های خود به جمهوری اسلامی ایران است و متقابلاً جمهوری اسلامی در واکنش به تجاوز: آمریکا را بر آن داشت که باز ابتکار عمل‌های سیاسی را برای رسیدن به تفاهم با ایران انجام دهد. ترامپ و دیگر چهره‌های آمریکا در حال هستند و متقابلاً ایران نیز این موضوع را رد کرده و گفته ما فقط با عمان در حال مذاکره هستیم. ولی واقعیت این است که با هرگونه توافق ایران و عمان در نهایت ضمانت اجرایی این توافقنامه به آمریکایی‌ها خواهد رسید و این آمریکایی‌ها هستند که باید نشان دهند که تا چه حد بایند به توافق ایران و عمان هستند. موضوع دیگری هم در کنار این توافقنامه مطرح شد پیشوندی بود که دبیر شورای عالی امنیت ملی در خصوص آزادی شناورها در تنگه هرمز مطرح کرد که به نظر می‌رسد بیشتر در جهت بالاگرفتن سقف خواسته‌های ایران در مذاکرات با آمریکا است. این نشان می‌دهد آمریکایی‌ها با شرایط جدیدی در منطقه روبرو هستند و تا زمانی که این شرایط جدید را نپذیرند نمی‌توانند به اهداف خود در آزادی رفت و آمد برسند.

سخنان آقای عراقی در ارتباط با نزدیکی ایران و عمان به توافق را چطور می‌بینید؟

سخنان آقای عراقی از این جهت قابل تامل است که ایران دنبال این است که با حداقل هزینه و کمترین آسیب بتواند این جنگ را تحت مدیریت گرفته و از شرایط نه جنگ و نه صلح خارج شویم و این ابراز امیدواری‌ها می‌تواند تا حدودی نشانه‌ای باشد که آمریکایی‌ها چاره‌ای جز پذیرش توافق میان ایران عمان ندارد. به هر حال عمان از یک میانجی میان ایران و آمریکا به یک کشور ذنبفع در این اختلافات

وادار کردن دشمن به امضای تفاهنامه

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت با تأکید بر اینکه سالی که پشت سر گذاشتیم، سال بسیار سختی برای خبرنگاران بود، اظهار کرد: دشمنان تصمیم گرفتند ایران را نابود کنند و ملت ایران را به تسلیم وادارند، نظام را از بین ببرند و سرنوشت و آینده مملکت ما را در دست گیرند. الیاس حضرتی گفت: ترامپ با مستی از وضعیت ونزوئلا و تصویری که نتانیاهو ساخته بود تصویری کرد اگر بتواند رهبری و فرماندهان نظامی را ترور کند، دولت مضمحل و مردم ناامید می‌شوند و میدان برای ورود ترامپ و ایادی او خالی می‌شود اما ملت رشید ایران زمانه را به خوبی تحلیل کردند. رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت تصریح کرد: با مدیریت کارآمد و قدرتمند دولت، توان نیروهای مسلح قدرتمند و مقتدر ما، و راهبردی رهبر عزیز، به‌گونه‌ای عمل کردیم که دشمن وادار به امضای تفاه‌نامه شد.

حاکمیت قطعی

بر تنگه هرمز

نایب رئیس مجلس با اشاره به موضوع تنگه هرمز اظهار داشت: تنگه هرمز شاید به دلایل گوناگون و آنچندان که در دنیا گفته شده از موضوع هسته‌ای مهم تر باشد. به دلیل اینکه اقتدار جمهوری اسلامی ایران و ابر قدرت شدن ایران در این تنگه مهم بین‌المللی تعریف شده است. آنچه که می‌توان به عنوان اراده ملت ایران از آن نام برد این است که حاکمیت و مدیریت جمهوری اسلامی ایران بر آن قطعی باشد و هر طرحی و هر گفته‌ای که حاکمیت و مدیریت جمهوری اسلامی ایران در تنگه هرمز را نقض کند مقبول جمهوری اسلامی ایران نخواهد بود. حمیدرضا حاجی بابایی گفت: مجلس پر قدرت در حال پیگیری و تصویب قانونی است که بتواند حق حاکمیت جمهوری اسلامی برای ملت بزرگ ایران و آزادگان جهان را تصریح کند.

شکست آمریکا

در برابر ایران

سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با بیان اینکه جنگ اخیر تنها جنگی است که آمریکا بدون دستیابی به دستاورد، شکست خود را پذیرفته، گفت: بخشی از این موفقیت و پیروزی بدون تردید مرهون زحمات خبرنگاران و اصحاب رسانه است. سردار حسین مجبی اظهار کرد: راهبردی قوی در واقع ادامه راهبردهای گذشته است و مقاومت تا همیشه و بدون پایان و شکست دادن دشمن، راهبرد تغییرناپذیر ماست. وی گفت: در حال حاضر ما دشمن را وادار کرده‌ایم که از تمام اهدافی که برای خود در نظر گرفته بود، عقب‌نشینی کند. محبی با تأکید بر اهمیت تنگه هرمز تصریح کرد: تنگه هرمز برای ما صرفاً یک آبراه نیست، بلکه در شرایط فعلی یک جغرافیای نبرد محسوب می‌شود.

دیدار پزشک‌نایب با رهبر معظم انقلاب

مسعود پزشک‌نایب، رئیس‌جمهور همدان با شروع سومین سال ریاست‌جمهوری با حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار به تفصیل درباره مسائل و مشکلات کشور به‌ویژه تأمین نیازهای معیشتی مردم، شرایط موجود جنگ تحمیلی سوم و آینده پیش رو، تحولات حوزه نظامی، راهکارهای ناظر به تأمین منابع و مدیریت مصارف «ریالی، ارزی و انرژی» و همچنین تعامل اقتصادی با طرف‌های خارجی تبادل نظر شد.

سید حسن خمینی عزادار شد

همسر مرحوم آیت‌الله سیدمحمّد موسوی بجنوردی و مادر همسر سید حسن خمینی درگذشت. مرحومه نساء السادات آل یاسین دیروز ۱۸ مرداد، پس از طی دوره‌ای بیماری درگذشت. مراسم تشییع و تدفین امروز دوشنبه ۱۹ مرداد ۱۴۰۵ ساعت ۱۷ در حرم امام راحل برگزار می‌شود. آیت‌الله موسوی بجنوردی نیز دوشنبه ۱۴۰۲ پس از یک دوره بیماری درگذشت.

تصویب کلیات

اقدام راهبردی تنگه هرمز

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی از تصویب طرح اقدام راهبردی تأمین امنیت و پیشرفت پایدار تنگه هرمز و خلیج فارس خبر داد. سید قشقایی درباره شش یکشنبه (۱۸ مردادماه) کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی به خبرنگاران گفت: طرح اقدام راهبردی تأمین امنیت و پیشرفت پایدار تنگه هرمز و خلیج فارس با حضور اعضای کمیسیون مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نهایت کلیات این طرح به تصویب اعضا رسید. سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی افزود: در این جلسه دیدگاه‌های شفاهی و کتبی دستگاه‌ها و نهاد‌های ذیربط با حضور نمایندگان در جلسه کمیسیون امنیت ملی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نهایت این طرح و بدون هیچ رای مخالفی به تصویب رسید.

قیمت‌گذاری

ونظارت بر نهاده‌ها

رئیس کل دادگستری استان تهران در دستورالعملی خطاب به دادستان تهران، روسای حوزه‌های قضایی، روسای اتاق اصناف، مسئولان وزارت خانه‌های جهاد کشاورزی و صمت، سازمان تعزیرات حکومتی و سازمان غذا و دارو، با اشاره به مطالبات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و تأکیدات ریاست قوه قضائیه مبنی بر حمایت از معیشت مردم، تصریح کرد: نوسانات شدید قیمت‌ها در بازار کالا، خدمات و دارو می‌تواند ناشی از تخلفاتی نظیر احتکار، گران‌فروشی و کم‌فروشی باشد. علی‌القاصی، تأکید کرد: تغییر در قیمت‌ها و متغیرهای مؤثر بر تولید و تأمین کالا، باید تحت نظارت سازمان‌های متولی و بر اساس ضرورت‌های قانونی و مستندات شفاف انجام شود. عضو شورای مسئولان عالی قوه قضائیه هشدار داد: عرضه کالاها و خدمات با قیمت‌های متفاوت و بدون توجیه قانونی، علاوه بر ایجاد نارضایتی عمومی، می‌تواند مصداق اخلاق در نظام اقتصادی از طریق دستکاری در قیمت‌ها و ایجاد تورم غیرواقعی تلقی گردد.

پیگیری حقوق مردم در عرصه بین‌الملل

رئیس کانون وکلای دادگستری مرکز، درباره نقش کانون وکلای پیگیری حقوقی در برابری جنگی و اقدامات این نهاد در دوران جنگ و پس از آن اظهار کرد: یکی از کارنامه‌های درخشان کانون وکلای دادگستری در جنگ ۴۰ روزه و دوره پس از جنگ، اقدامات انجام‌شده در حوزه حقوق بین‌الملل و پیگیری حقوق مردم بوده است. محمد شاه‌محمدی گفت: کانون وکلای دادگستری یک سرمایه ملی و اجتماعی برای کشور است. شاید در گذشته، زمانی که از استقلال کانون وکلای صحبت می‌شد، برداشت‌های متفاوتی از این موضوع وجود داشت و نبود فضای گفت‌وگو باعث شکل‌گیری برخی اقدامات نادرست از مفهوم استقلال شده بود. وی ادامه داد: پس از اقداماتی که انجام شده، بااطمینان می‌توان گفت هر یک از مسئولان عالی قضایی، اجرایی و نمایندگان مجلس که گزارشی از اقدامات کانون دریافت می‌کنند، از این فعالیت‌ها استقبال می‌کنند و حتی در مواردی میزان اقدامات انجام‌شده فراتر از تصور و انتظار آنها بوده است.